ఒక రోజు

శ్రీపతి మనసు మనసులో లేదు. ఎక్కడ వుందో అతనికి తెలియదు. ఉదయం మామూలుగానే లేచాడు. కాని కాస్త బద్ధకంగా అనిపించింది. జేబునిండుగా డబ్బు లేకపోతే వంట్లో బద్ధకంగా వుంటూ వుండటం అప్పుడప్పుడూ మామూలే. కనుకనే ఈ అస్వస్థత గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించకుండానే బజారుకు బయలుదేరాడు.

ఏమీ తోచకుండా వుండి, ఏమీ తెలియకుండా వుండి, ఎరిగినవాళ్లతో ఎవరితోనయినా కబుర్లు చెబుతూ కూర్చుంటే కాస్త హాయిగా వుంటుందేమోననిపించింది. రంగారావు ఇంటికి వెడదామనుకున్నాడు. కాని ఎక్కడ రంగారావు ఇల్లు? వెళ్లటానికే అరగంటపైగా పడుతుంది. తీరావెళ్లితే అతగాడు ఇంట్లోనే వుంటాడని గ్యారంటీలేదు. అయినప్పుడు వెళ్లటమెా, మానటమెా? ఏమీ తోచని అయోమయంలో పడికొట్టుకోవడంకంటే వెళితేనే బాగుంటుందని అతడి మందమైన అల్ప బుద్ధికి తోచింది. కనక వెంటనే వెళ్లాలనే తీర్మనం చేసుకున్నాడు.

కాస్తమేర నడిచాడు. కాని నడవడంకంటే ఏదన్నా రిక్షా ఎక్కి వెడితే బాగుంటుందని తోచింది. ఏమీ తోచకుండా వున్నప్పుడు మనుకు ఇలాటి దండగమారి పనులే పదే పదే తోస్తూ వుంటాయి. మామూలే!

ఎవరినయినా పలకరించవచ్చును కాని రామ రామ!---- ఈ రిక్షావాళ్లు ఈ మధ్య మరీ బరితెగించిపోయినారు. వీళ్లలోనూ సంఘాలూ, కట్టుబాట్లు వెలిసినాయిట! అన్ని రకాలవాళ్లలోనూ వున్నట్లు వీళ్లలోనూ రకరకాల వాళ్లున్నారు.

ఒక్కొక్కడు పిలిస్తేనే పలకడు. మరొకడు పిలవకపోయినా వెంటపడతాడు. వేరొకడు మధ్యే మార్గంగా వుంటాడు. అందుకనే శ్రీపతికి వాళ్లంటే తగని మంట.

పోతే రిక్షా ఎక్కడం వల్ల సాధించగల సదుపాయాలు కొన్ని వుండబట్టి ఆ పని మానేయలేకుండా వున్నాడు. ఒకటి కాలాన్ని జయించటం, రెండు శరీరాయసం లేకుండా వుండటం!

----దారి కడ్డువస్తున్న రిక్షావాడిని పలిచాడు శ్రీపతి "వస్తావా?"

"ఎక్కడికి బాబూ!"

"సత్యనారాయణపురం"

"వస్తాను బాబు----"

"ఏం ఇవ్వమంటావు?"

"మీకు తెలీదా బాబూ----" వీళ్లకు ఇదో చాదస్తం! ముందరి కాళ్లకు బందాలు వేయటానికి ఇదో మార్గం. అందుకే శ్రీపతికి మరీ చికాకు.

"పావలా ఇస్తాను---- వస్తావా?"

"అరణాలు ఇప్పించండి బాబూ"

"లాభం లేదు----" నాలుగడుగులు ముందుకు వేశాడు శ్రీపతి.

"సెంటరుకు వెడితే మూడణాలు ఇస్తారు బాబూ, మీరు ఏమిటో ఆలోచిస్తున్నారుగాని----" రిక్షావాడు తన దారినే వస్తూనే సణుగుతున్నాడు.

రిక్షావాడికి సెంటరుకు వెడితే మూడణాలు ఇస్తారట! ఎవరో వూరికే---- ఉత్త పుణ్యానికే ఇస్తారు కావును! అలాగయితే అక్కడికి వెళ్లక ఇక్కడెందుకు తచ్చాడుతున్నాడు---- అనుకున్నాడు శ్రీపతి మనసులో.

"ఇంతలో వాడు మళ్లీ అయిదణాలు ఇప్పించండి బాబూ!" అన్నాడుయ

"ఉహూ! పావలా అయితేనే!" అన్నాడు శ్రీపతి.

"రండి కూర్చోండి"

----తను ముందుగా అడిగినప్పుడే, ఈ బేరసారాలు లేకుండా ఎక్కించుకుపోతే వాడి పరువు ప్రతిష్ఠలకు భంగం కావును!---- అనుకున్నాడు శ్రీపతి. వ్యాపార లక్షణంకదా బేరసారాలు! ఇంకా ఖచ్చితమైన పద్ధతిలో బతకటం నేర్చుకోలేదు కద మనం ---- అనిపిస్తుంది.

7)

రిక్షా జోరుగా వెడుతోంది.

శ్రీపతి ఆలోచనలుకూడా జోరుగానే వెడుతున్నాయి. అయితే దేనివేగం ఎక్కువో అంచనా వేయగలగటం అంత తేలికయిన పనికానట్టుంది!

రంగారావు ఇంటిదగ్గిర లేకపోతే ఈ పావలా శుద్ధ దండగ. ఈ పావలాయే కాకుండా తిరుగు ప్రయాణానికి అయే మరో పావలాకూడా దండగే! అయితే వాడు ఇంటిదగ్గర వుంటేమటుకు ఇవి దండగ కాదా? ఏమిటో, వాడితో మాట్లాడుతూ వుంటే ఈ దండగంతా లాభం ఎట్లా అవుతుందో కాని అట్లాగే అనిపిస్తుంది మనసుకు. ఎందుచేత?

అయితే రంగారావు ఇంటి దగ్గర వుంటాడో వుండడో! అక్కడకు వెళ్లకుండా, చూడకుండా తనకు తెలిసే మార్గంలేదు. ప్రపంచంలో ఏం జరుగుతున్నదీ ఎలా జరుగుతున్నదీ ప్రత్యక్షంగాచూస్తే తప్ప తనకు తెలియదు కదా!. తనకు దివ్యదృష్టి లేదు. అదే ఉంటే తను తన గదిలోంచి ఇవతలకు రానక్కరలేదు. పక్క దిగి కిందకు కాలు పెట్టనక్కరలేదు. అయితే అది తనకు లేదు. కనీసం దాన్ని సాధించే మార్గమన్నా ఎక్కడా తెలియదు.

"వచ్చాం బాబా! ఏ సందు తిప్పమంటారు?"

శ్రీపతి ఉలిక్కిపడ్డాడు. "ఇదే సందు సూటిగా పోనీ ----"

రిక్షా రంగారావు ఇంటిముందు ఆగింది.

శ్రీపతి దిగాడు. పావలాతీసి రిక్షా మనిషికి ఇచ్చి లోపలికి వెళ్లాడు.

"రంగారావు ---- రంగా...."

"ఓయ్ ----"

తలుపు తెరుచుకుంది. తను నిజంగా అదృష్టవంతుడు! రంగారావు ఇంట్లోనే వున్నాడు.

ఇద్దరూ లోపల కూర్చున్నారు.

"ఏం, పొద్దున్నే వచ్చావు శ్రీపతీ, ఏమిటి సంగతులు?"

"ఏమీలేదోయ్, ఏమీ తోచక నువ్వేమయినా చెబుతావేమోనని వచ్చాను----"

''నేనూ ఇప్పుడే లేచి కాఫీ తాగాను. రాత్రి ఓ చండాలపు సినిమాకు వెళ్లానులే. వచ్చేటప్పటికి రెండయింది!''

''ఏ సినిమా?''

రంగారావు చెప్పాడు.

''ఏం బాగులేదూ?''

''పరమ ఛడాలంగా వుంది! అంత తుక్కు ఫలించే నెక్కడా చూళ్లేదు!''

---- రంగారావు ఏ సినిమా చూచివచ్చినా అలాగే అంటాడు. కాని ప్రతి సినిమా చూడటంమటుకు మానడు! అదో అలవాటు ---- కాకపోతే వ్యసనం వంటిది!

''తుక్కు సినిమాలకు తప్ప మనం ఇంక దేనికీ నోచుకోలేదేమోలే----''

''అట్లాగే అనిపిస్తోంది, ఈ రోజుల్లో!''

తరువాత సంభాషణ కొన్ని సాధారణ విషయాల మీద దొర్లింది.

ఇద్దరూ మళ్లీ కాఫీ తాగారు.

పది గంటలయింది.

శ్రీపతి వెడతానంటూ లేచాడు.

''ఏం తొందర?''

''తొందరేవుంది? పది గంటలయిందిగా, భోజనం చేసి ఆఫీసుకు వెళ్లవద్దూ----''

''వుండు, నేను కూడా అట్లా బజారు దాకా వస్తాను.''

ఇద్దరూ కొంతదూరం నడిచారు. శ్రీపతి, తర్వాత ఒక్కడూ బయలుదేరాడు.

మనసు ఒక దారికంటూ వచ్చినట్లయింది. ఏమీలేదు, ఉదయమే ఏమీ తోచక---- కోరుకున్న ఒక్కపనీ సవ్యంగా చేయగలిగాడు. అంతకంటే ఇంకేం కావాలి? ఏమీ అక్కరలేదనే అనిపిస్తుంది ప్రస్తుతానికి. కాని కించిత్ దూరదృష్టి తో చూస్తే ఏదో లోటు, లోపం అనిపించక పోదు. అదే స్పష్టంగా అర్థంకాదు. అదే అనుమానం, అవస్థ.

శ్రీపతి భోజనంచేసి హోటలుదాటి మళ్ళీ బజారుకు వచ్చేసరికి పదిన్నర అయింది. నింపాదిగా యింటివైపు నడిచాడు.

కాసేపు పడకకుర్చీలో జారిగిల పడ్డాడు. ఇంతలో వెంకటరత్నం వచ్చి పలకరించాడు. "రా----- పోదాం-----."

"ఎక్కడికి?"

"ఆఫీసుకు-----"

"టై మెంతయింది?"

"అయిదు నిమిషాలు తక్కువ పదకొండు."

"అబ్బ బద్ధకంగా వున్నట్లుందోయ్ ----- వెడదామంటావా?"

"ఉ----- టైమయిపోతూ వుంటే-----"

శ్రీపతి మనస్సు ఏదో ఇదిగా తయారయినట్లయింది.

"ఈ పూట ఒంట్లో బాగులేదోయ్, రాను, సెలవు చీటీ ఇస్తాను. మానేజరు కివ్వు -----"

అట్లగేనని వెళ్ళిపోయాడు, వెంకటరత్నం.

తరువాత శ్రీపతికి అనవసరంగా సెలవు ఒకటి పాడుచేసుకుంటున్నట్లు అనుమానం వచ్చింది. కాని తనకు ఒంట్లో బాగుండని మాట నిజమే! మనసు స్తబ్దంగా వున్నమాట నిజమే!

అక్కడికి వెళ్ళినా ఏం చేయలేకపోవడమో, ప్రయత్నించి ఏమయినా చేసినా, సాయంత్రానికి జ్వరం వంటిది తగలడమో జరగవచ్చు. నివారణ కన్నా నిరోధమే మేలు కనక ఈ రోజంతా రెస్టు తీసుకుంటే ఆరోగ్యానికి మంచిది. మనసుకు కూడా కొంత హాయి చేకూరుతుంది!

ఇట్లా అనుకుంటూనే శ్రీపతి నిద్రకు పడ్డాడు.

ఎంతసేపు నిద్రపోవాలనే విషయం అతనేమి నిర్ధారించుకో లేదు గాని, మెలకువవచ్చేసరికి మధ్యాహ్నం మూడు గంటలయింది. కళ్ళు తెరిచి చూడగానే కిటికీలో ----- బహుశా బయటినుంచి పోస్టు మనిషి పడవేసి వుంటాడు----- పుత్తరాలు రెండు

కనిపింధాయి. కమల దగ్గరనుంచి ఒక వుత్తరం---- "కులాసాగానే వున్నాను. ఆరోగ్యం బాగానే వుంది. మీరు కూడా ఇలాగే వున్నారనుకుంటాను---- వెంటనే జవాబు వ్రాయండి" అని! ఇట్లా ఇంకా ఎన్నాళ్ళు వుత్తరాలు వస్తూనే వుంటాయో శ్రీపతికి అర్థంకాదు. ఇంకా కమలకు పురుడు వచ్చేదెప్పుడు?---- పిల్లవాడికి మూడోనెల వచ్చేదెప్పుడు?---- ఆమె మళ్ళీ తన దగ్గరకు వచ్చేదెప్పుడు---- ఏమిటో---- రోజులు మందంగా, నిస్తబ్దంగా గడిచిపోతున్నాయనిపిస్తుంది.

రెండో ఉత్తరం స్నేహితుడు శివరాం దగ్గర్నుంచి. "ఎన్ని వుత్తరాలు వ్రాసినా జవాబైనా రాయవేం? నీ బద్ధకం పోయే వుపాయం లేదా? ఆఫీసులోకూడా ఇంతే నా నువ్వు? ఓరినీ! ఇంతకూ నేను పోయిన వుత్తరంలో వ్రాసిన విషయం ఏం చేశావ్? ఆ జయంతి వ్యవహారం యేదయినా పొసగేట్టు వుందా? వెంటనే జవాబు వ్రాయి. మూడో నాటికల్లా నీ వుత్తరం నా కందకపోతే, నేనే బయలుదేరి వస్తాను----"

శ్రీపతి రెండు వుత్తరాలూ మడిచి గూట్లో పడేశాడు. జవాబు వ్రాద్దామనుకున్నాడు కాని ఏం రాయడం? కమలకు రాయక్కరలేదు సంగతులమీ లేవు కనుక. పోతే? శివరాంకు? వాడు లోగడ రాసిన వ్యవహారం ఏమిటో తనకి గుర్తులేదు. ఇప్పుడు రాసిందానివల్ల నైనా తను చేయగలిగిందేమీ వున్నట్లు కనిపించదు. ఏమయినా వాడి వ్యవహారం వాడే చూచుకోవటం మంచిది! ఈ ముక్కే జవాబు రాసి పడేస్తే సరిపోతుందేమో! ఎట్లాగూ, వాడే మూడోనాటికి వస్తాననాడుగా! అందుచేత తను వుత్తరం వ్రాయడం కూడా అనవసరమే! వాడు వచ్చాకనే, ముఖతః ఈ విషయం చెప్పవచ్చును.

శ్రీపతి లేచి ముఖం కడుక్కు కూర్చున్నాడు ఇంతలో పనిమనిషి వచ్చింది. ఇల్లు వూడ్చి ఫ్లాస్క్ తీసుకు బయలుదేరింది. "కాఫీయేనా ? ఇంకేనైనా తెమ్మంటారా?"

"ఇంకేం తెస్తావు?"

"టిఫిన్ ఏమన్నా? "

"ఒద్దులే, ఒట్టికాఫీచాలు----స్ట్రాంగా పట్రా అంటూ రెండణాలు ఆ అమ్మాయి చేతిలో పడేశాడు.

అయిదు నిమిషాలు గదిలో అటూ ఇటూ పచారు చేసేటప్పటికి కాఫీ రానే వచ్చింది.

ఫ్లాస్క్‌లోంచి గ్లాసులో పోసి కాఫీ బల్లమీద పెట్టింది పనిమనిషి.

విషంలాంటి కాఫీ త్రాగి శ్రీపతి సిగరెట్టు ముట్టించాడు. ఉంగరాలుంగరాలుగా పొగ వదలలేదు కాని చాలసేపు ఆలోచిస్తూ వుండిపోయినాడు.

ఎండ మండిపోతుంది, బయట. అప్పుడే ఎండాకాలం మొదలయింది కావును. అబ్బ! ఏం ఎండలు, దారుణమైన ఎండలు. బయటకు రాబుద్ధి కాదు. ఇంట్లోనే వుంటే ఏమీ తోచదు.

సిగరెట్ కొన అవతలపారేసి శ్రీపతి పుస్తకాల బీరువా దగ్గరకు వెళ్ళాడు.

ఎన్నో పుస్తకాలు వున్నాయి. కాని అన్నీ లోగడ చదివినవే! ప్రతి కొత్త పుస్తకం కూడా తన చేతిలోకి రాగానే పాతదయి పోతుంది. కాకపోయినా, ఈ మధ్య ఎంత కొత్త పుస్తకం చదివినా ఇదివరకు చదివినట్లే వుంటోంది! ఎవరి ముఖం చూచినా ఇదివరకెన్నడో, ఎక్కడో చూచినట్లే వుంటోంది! నిజానికి ఇంతకంటే పాపం ఎక్కువ లేదు .

శ్రీపతి పుస్తకాల దొంతరలన్నీ ఒకసారి సవరించాడు. నాలుగు పుస్తకాలు చేత పట్టుకుని పడక కుర్చీలో జారిగిల పడ్డాడు. రెండు పేజీలు చూచాక, ఇంక ముందుకు నడవబుద్ధి కావడం లేదు. అరగంట కల్లా చదివే వ్యాపారానికి స్వస్తి చెప్పాల్సి వచ్చింది. తప్పనిసరిగా!

ఒక పుస్తకం లోనించి తెల్లటి కాయితం బయటపడింది. బల్లమీది పార్కర్ పెన్ను గుర్తుకు వచ్చింది. తెల్లకాయితం మీద తన పేరు రాశాడు. ఏవో పిచ్చి గీతలు గీశాడు. తెల్లటి కాగితం కాస్తా నానా అసహ్యంగా తయారయింది! నలిపి అవతల పారవేశాడు.

పోనీ కాస్సేపు రాసుకుందా మనిపించింది. కాని ఏం రాసేట్టు? ఎట్లా రాసేట్లు? ఏం రాయటానికీ ఏమీ తోచడంలేదు కదా! పట్టుమని----కాగితంమీద కలంపెట్టి-పదిలైన్లు రాసి ఎన్నాళ్ళయిందో కదా! ఈ మధ్య కొత్తిగా ఒక్క కథ కూడా రాసిన పాపాన పోలేదు. ఆ వుత్సాహం, ఓపిక, అసక్తి లేవు. మనసుకు రాయడం అంటే తీరని అసహ్యం కలుగుతోంది. పది లైన్లలో పరమార్థం కొత్తిగా దూరమవుతోంది. స్నేహితులు, తెలిసినవాళ్ళు అదేపనిగా కనిపించినప్పుడల్లా అడుగుతున్నారు: "ఏం శ్రీపతి, ఈ మధ్య ఎక్కడా నీ కథ కనబడటం లేదూ?"

''ఏమన్నా రాస్తుంటేగా!''

''ఏం, ఎందుకు రాయడంలా?''

''భావ దారిద్ర్యం పట్టుకుంది!''

''భలే వాడివిలే! నీబోటి యువకుడిని ఆ దారిద్ర్యం ఎప్పుడూ పట్టుకోదు!''అంటారు అందరూ. కాని తనకు ఎందుచేత ఏమీ తోచకపోవడం? ఎందుచేత తను ఎందుకూ కాకపోవడం?---- అదే అర్థంకాదు. కానప్పుడు తను చెప్పే మాటలు నిజమే కదా! అక్షరాల నిజం----అనిపిస్తుంది.

ఆలోచిస్తోంటే పిచ్చివాడి మనస్థితికీ తన మనస్థితికీ తేడా లేదని పిస్తుంది.

తనకు ఆలోచనలు ఎక్కువ. నిర్విరామంగా ఒకదానికంటే ముందు మరొకటి మెదడును అతలా కుతలుచేస్తున్నాయి. కాగా, ఇవన్నీ చాలా అస్తవ్యస్థంగా కూడా వున్నాయి. ఒకదానికీ మరొకదానికీ పొంతన కుదరడంలేదు. వాటిని గుది గుచ్చడం తనకు అసలే చేతకావడంలేదు. వాటితో తను ఎడ్జెస్ట్ కాలేక పోతున్నాడు. తన ఆలోచనలన్నిటినీ తన మనస్సు ఎకామడేట్ చేయలేకపోతోంది. ఇదే అయివుండాలి తనలోపం, లేకపోతే ఏ ఆలోచన ఎందుకు గుర్తు లేకుండా పోతుంది. కనీసం రాత్రి కన్న కలలయినా, వాటిలో కనిపించిన విశేషాలయినా, ఎందుకు గుర్తు లేకుండా పోతాయి?

అవును! అవును! తను అనుకునేదంతా తప్పకుండా నిజమే. అందుకేమీ సందేహం లేదు.

కిటికీలోంచి బయటకు చూడగా, ఎండ తీవ్రత తగ్గిపోయినట్లయింది. టైం చూస్తే ఆరు గంటలు! అబ్బ పగలంతా అయిపోయింది. ఇక చీకటి. దీపాలు వెలిగించుకునే చీకటి మొదలవుతోంది. తెల్లవారితే మళ్ళీ కొత్తరోజు ప్రారంభంఅవుతుంది.

పదకొండు నుంచి ఇంట్లో కూర్చుంటే విసుగ్గా వున్నట్లయింది. ఇంటిమీద విసుగు. బజారుకు వెడదామనిపిస్తోంది. ఎట్లాగూ ఇంకో గంటకయినా భోజనం మిషను బయటకు వెళ్ళక తప్పదుకదా!

ముఖం కడుక్కుని దుస్తులు మార్చుకుని బయలుదేరాడు.

ఒకళ్ళిద్దరు తెలిసినవాళ్ళు అగుపడ్డారు. లాంఛనప్రాయంగా పలకరించారు. తనూ లాంఛనప్రాయంగా మాట్లాడాడు. అంతకంటే మరేం విపరీతం జరగలేదు.

పెద్ద బజారు ఒకసారి చుట్టి వచ్చేటప్పటికి ఏడున్నర గంటలైంది.

కడుపులో ఆకలి దహించుకు పోయినట్లయింది రోడ్డు మీది హోటల్ బోర్డు కనిపించేసరికి.

గబగబ లోపలకు వెళ్ళి భోజనం కానిచ్చేశాడు. ఇప్పుడేం చెయ్యాలి? తిరిగి ఇంటికిపోయి నిద్రపోవడంకంటే చెప్పుకోదగ్గ మరోపని ఏమీ కనిపించదు. ఇప్పుడే పోయి పడుకుంటే నిద్రపట్టి చావదుకదా. అందుకనే దార్లోకనిపించిన పుస్తకాల షాపులో దూరాడు. కనిపించిన పుస్తకాలన్నీ తిరగేశాడు. చివరికో కథల పుస్తకం తీసుకుని రోడ్డున పడ్డాడు. వివిధ రచయితల కథల పుస్తకం అది. జీవితాన్ని వివిధకోణాల్లో కొలిచే అనేకమంది రచయితలు విడివిడిగా రాసిన కథల్ను ఒకచోట చేర్చి కూర్చిన పుస్తకం. కాని ఒక ధైర్యం మటుకు శ్రీపతికి వుంది! ఏమంటే ఏ రచయితకూడ జీవితాన్ని తనలాగ దారుణమైన కోణంలో కొలవడు. తనలాగ అన్యాయం చేయడు. జీవితం తనని అన్యాయం చేస్తుందన్న మిషతో, జీవితాన్ని అన్యాయం చేయబూనుకునే అవివేకానికి దిగడు.

శ్రీపతి ఇంటికి చేరుకున్నాడు.

బెడ్‌లైట్ వెలుగు లోనే కొత్త పుస్తకాన్ని చదనడం మొదలెట్టాడు.

కాని ఎంతవరకు చదివాడో అతనికి తెలీదు. ఎప్పుడు అకస్మాత్తుగా నిద్రకు పడ్డాడో అంతకన్నా తెలీదు. ❃

(ఆంధ్ర ప్రభ–సచిత్ర వార పత్రిక)